

ابعاد و شاخص‌های فرهنگ سازمانی در سازمان‌های شهر اسلامی

(مطالعه موردی: جهاد دانشگاهی)

حمید آیتی*

^۱ استادیار پژوهش و عضو هیأت علمی پژوهشکده فرهنگ، هنر و معماری

تاریخ پذیرش: ۹۱/۱۰/۱۲

تاریخ دریافت: ۹۱/۷/۱۸

چکیده

شهر به خودی خود مجموعه‌ای از ساختمان‌ها، خیابان‌ها و جلوه‌های بی‌روح از فناوری دنیای جدید است. در واقع این سازمان‌ها هستند که اداره شهر و پاسخ‌گویی به شهروندان را ممکن می‌سازند. محیط زیست شهری، مدیریت طرح‌های عمرانی، آرایش مبلمان شهری، حمل و نقل، دفع و بازیافت مواد زائد، تبلیغات شهری، ارائه انواع خدمات، تولید، توزیع، تجارت، آموزش، فرهنگ و صدها مقوله دیگر، مأموریت‌های اجتناب‌ناپذیری در شهر هستند که سامان‌دهی هر کدام، نیازمند وجود سازمان است. از آن جایی که نظام سیاسی کشور، مبتنی بر ارزش‌های دینی است، بی‌تردید مدنیت نظام اسلامی (شهر اسلامی)، علاوه بر سازمان‌های عرفی به سازمان‌هایی با هویت انقلابی و دینی نیز نیازمند است. جهاد دانشگاهی یکی از نمونه‌های بارز این گونه سازمان‌هاست که پیشینه‌ای به‌درازای انقلاب اسلامی دارد و با توجه به نیروهای مؤمن و انقلابی شاغل در آن و نیز ماهیت ویژه مأموریت‌ها و اهداف انقلابی و مکتبی پیش‌بینی شده در اساسنامه اش، می‌توان آن را سازمانی اسلامی نامید. هدف از پژوهش حاضر، شناسایی ابعاد و شاخص‌های فرهنگ سازمانی در جهاد دانشگاهی به‌عنوان نمونه سازمان اسلامی است. فرهنگ سازمانی الگویی است از ارزش‌ها و اعتقادات مشترک که به‌هنگام رفتارها و رفتارهای مشخصی می‌انجامد. بازشناسی ابعاد و شاخص‌های فرهنگ سازمانی در این نهاد می‌تواند به‌عنوان الگویی در سایر سازمان‌های عرفی با ماهیت علمی و فرهنگی مورد بهره‌برداری قرار گرفته و در ارتقای کارآمدی شهر اسلامی مؤثر واقع گردد. روش تحقیق از نظر ماهیت داده‌ها از نوع روش ترکیبی اکتشافی است زیرا ابتدا با توجه به مصاحبه‌های انجام شده و استخراج داده‌های کیفی و رسیدن به ابعاد الگو، کیفی و پس از آن با توجه به بهره‌گیری از روش پیمایشی، کتی است. یافته‌های پژوهشی به‌درستی ابعاد و شاخص‌های فرهنگ سازمانی را معین نموده و نقاط ضعف و قوت سازمانی را آشکار می‌سازد و راه‌برای برقراری ریزی‌های دقیق‌تر آینده هموار می‌نماید.

واژگان کلیدی: شهر اسلامی، سازمان اسلامی، فرهنگ سازمانی، شاخص‌ها، جهاد دانشگاهی.

The Dimensions and Indicators of Organizational Culture in Islamic Organizations

Case Study: ACECR

Hamid Ayati

Assistant Professor in research, in Arts and Culture Research Center

Abstract:

The city, by itself, is a collection of buildings, avenues and spiritless exhibitions of the technology of the new world. In fact, organizations make city management and responding to the needs of the citizens possible. The environment of the city, management developmental plans, arrangement of city furniture, transportation, expulsion and recycling of the waste, city advertisements, offering different services, production, distribution, commerce, education, culture and hundreds of other issues are unavoidable missions in the city, the organizing of each of which requires organizations. Since the political system of the country is based upon the religious values, the civilization of Islamic system (Islamic city), undoubtedly needs organization with revolutionary and religious identity as well as conventional organizations as it was explained. ACECR is one of the typical organizations of this kind which dates back to the Islamic Revolution, and considering its faithful and revolutionary personnel, and also the special identity of the missions and revolutionary and academic goals which have been anticipated in its statute, it can be called an Islamic organization. The aim of this research is the recognition of the dimensions and indicators of organizational culture in ACECR as a typical Islamic organization. Organizational culture is a scheme consisting of the common values and beliefs which lead to personal norms and behaviors. The recognition of the dimensions and indicators of organizational culture in this foundation can be used as a scheme in other conventional organizations with educational and cultural identity, and it can be efficient in the improvement of the efficiency of Islamic city.

The research method is heuristic combinational, because first considering the interviews and derivation of the qualitative data and obtaining the schematic dimensions it is qualitative, and then considering the utilization of survey research method it is quantitative.

The research findings has correctly determined the dimensions and indicators of organizational culture, and reveals the weak and strong points of the organization and paves the way for more accurate planning in the future.

Keywords: Islamic City , Islamic Organization , Organizational Culture , Indicators , ACECR.